

BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

Số 24.2019

TIN TỨC SỰ KIỆN

- 01 Lễ trao giải cuộc thi khởi nghiệp sáng tạo "Phụ nữ và tương lai của nền kinh tế xanh"
- 02 VietChallenge 2019: Hiện thực hóa những ý tưởng khởi nghiệp của người Việt
- 03 Khởi động chương trình ươm tạo khởi nghiệp du lịch 2019
- 04 Cuộc thi về khởi nghiệp nông nghiệp với giải thưởng đến 220 triệu

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

- 05 Dự án điện gió vì cộng đồng
- 06 Chính phủ blockchain - hạ tầng thế hệ mới của thế kỷ 21? (P1)

KHỞI NGHIỆP ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

- 07 Dịch vụ ươm tạo doanh nghiệp ảo (P1)

CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

24 Lý Thường Kiệt, Hoàn Kiếm, Hà Nội
Tel: (024) 38262718

Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam trao giải đặc biệt với tên gọi Giải Tiên Phong

LỄ TRAO GIẢI CUỘC THI KHỞI NGHIỆP SÁNG TẠO "PHỤ NỮ VÀ TƯƠNG LAI CỦA NỀN KINH TẾ XANH"

Diễn đàn doanh nghiệp - Tối 24/6, Dự án Hỗ trợ kỹ thuật “Trung tâm Đổi mới sáng tạo ứng phó với biến đổi khí hậu Việt Nam (VCIC) vinh danh những doanh nghiệp khởi nghiệp xuất sắc với các sáng kiến đổi mới nhằm ứng phó với thách thức liên quan biến đổi khí hậu tại Việt Nam

Sự kiện có sự hiện diện của Phó thủ tướng Vũ Đức Đam; ông Trần Văn Tùng – Thứ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ; ông Ousmane Dione - Giám đốc Ngân hàng Thế giới tại Việt Nam, ông Justin Baguley - Tham tán Kinh tế hợp tác và Phát triển - Đại sứ quán Úc tại Việt Nam, bà Nguyễn Thị Thu Hà - Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam; các tổ chức quốc tế và cộng đồng các doanh nghiệp, doanh nghiệp khởi nghiệp ở Việt Nam.

Tại Lễ trao giải cuộc thi, 16 dự án có đề xuất/ý tưởng xuất sắc với sáng kiến đổi mới nhằm ứng phó với những thách thức liên quan đến biến đổi khí hậu tại Việt Nam được lựa chọn bởi Ban QLDA VCIC trên cơ sở ý kiến tham vấn của hội đồng đánh giá độc lập và sự đồng ý của Ngân hàng Thế giới, Bộ Khoa học và Công nghệ đã được vinh danh và trao giải.

Tổng giá trị giải thưởng cho các doanh nghiệp này lên tới 647.000 USD từ nguồn vốn ODA được hỗ

LỄ TRAO GIẢI CUỘC THI KHỞI NGHIỆP SÁNG TẠO “PHỤ NỮ VÀ TƯƠNG LAI CỦA NỀN KINH TẾ XANH”

Award Ceremony: Innovative Start-up Competition “Women and the future of green economy”

Chủ tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam Nguyễn Thị Thu Hà và Thứ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ Trần Văn Tùng trao giải cho đơn vị được vinh danh trong hạng mục Giải Sáng tạo.

trợ bởi Ngân hàng Thế giới từ nguồn tài trợ của Bộ Ngoại giao và Thương mại Úc (DFAT) và Bộ Phát triển quốc tế vương quốc Anh (DFID).

Bên cạnh nhận được sự hỗ trợ tài chính từ Cuộc thi, các tổ chức/cá nhân được lựa chọn sẽ được tiếp cận các dịch vụ tư vấn, hỗ trợ phát triển doanh nghiệp từ Ban quản lý Dự án Hỗ trợ kỹ thuật Trung tâm đổi mới sáng tạo ứng phó với biến đổi khí hậu Việt Nam (VCIC) bao gồm đào tạo, cố vấn, kết nối với các mạng lưới hỗ trợ khởi nghiệp, mạng lưới chuyên gia, mạng lưới đối tác, cơ sở vật chất, tiếp cận đầu tư.

Tại Lễ trao giải cuộc thi, 16 dự án có đề xuất/ý tưởng xuất sắc với sáng kiến đổi mới nhằm ứng phó với những thách thức liên quan đến biến đổi khí hậu tại Việt Nam được lựa chọn bởi Ban QLDA VCIC trên cơ sở ý kiến tham vấn của hội đồng đánh giá độc lập

và sự đồng ý của Ngân hàng Thế giới, Bộ Khoa học và Công nghệ đã được vinh danh và trao giải.

Tổng giá trị giải thưởng cho các doanh nghiệp này lên tới 647.000 USD từ nguồn vốn ODA được hỗ trợ bởi Ngân hàng Thế giới từ nguồn tài trợ của Bộ Ngoại giao và Thương mại Úc (DFAT) và Bộ Phát triển quốc tế vương quốc Anh (DFID).

Bên cạnh nhận được sự hỗ trợ tài chính từ Cuộc thi, các tổ chức/cá nhân được lựa chọn sẽ được tiếp cận các dịch vụ tư vấn, hỗ trợ phát triển doanh nghiệp từ Ban quản lý Dự án Hỗ trợ kỹ thuật Trung tâm đổi mới sáng tạo ứng phó với biến đổi khí hậu Việt Nam (VCIC) bao gồm đào tạo, cố vấn, kết nối với các mạng lưới hỗ trợ khởi nghiệp, mạng lưới chuyên gia, mạng lưới đối tác, cơ sở vật chất, tiếp cận đầu tư./.

VIETCHALLENGE 2019: HIỆN THỰC HÓA NHỮNG Ý TƯỞNG KHỞI NGHIỆP CỦA NGƯỜI VIỆT

Ngày 28/6, vòng chung kết cuộc thi Thử thách khởi nghiệp Việt toàn cầu (VietChallenge) do Hội Thanh niên Sinh viên Việt Nam tại Hoa Kỳ phối hợp tổ chức cùng Thành đoàn Hà Nội đã diễn ra tại trường Đại học RMIT, Hà Nội.

Phát biểu tại cuộc thi, đồng chí Nguyễn Đức Tiến - Phó Bí thư Thành đoàn Hà Nội cho biết: “Những năm qua, Thành đoàn Hà Nội đã phối hợp với các bộ, ban, ngành, đặc biệt là các đơn vị, tổ chức và quỹ đầu tư tổ chức rất nhiều hoạt động liên quan hỗ trợ khởi nghiệp cho thanh niên, thông qua những cuộc thi, đề án vay vốn, hoạt động... để thúc đẩy thanh niên khởi nghiệp. Trong đó, cuộc thi khởi nghiệp Việt toàn cầu VietChallenge là một hoạt động tiêu biểu”.

Tham gia tranh tài tại vòng chung kết là 7 startup tiềm năng trên nhiều lĩnh vực khác nhau như công nghệ, giáo dục, giải trí, chăm sóc sức khỏe..., được lựa chọn từ 19 đội tuyển lọt vào vòng bán kết tổ chức tại Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh trước đó, bao gồm:

- **Wicare:** Wicare là nhà cung cấp bảo hiểm điện tử. Wicare sẽ tặng thưởng cho khách hàng qua mỗi lần họ tập thể thao hoặc vận động.

- **Chungxe:** Chungxe xây dựng một nền tảng trực tuyến nhằm hỗ trợ khách hàng chia sẻ và thuê các loại phương tiện khác nhau một cách dễ dàng và tiết kiệm bằng cách cung cấp gói dịch vụ cho thuê đầy đủ bao gồm: so sánh giá, xếp hạng và đánh giá, thanh toán, bảo hiểm cho khách hàng và chủ phương tiện...

- **Smilee Vietnam:** Smilee Vietnam cung cấp bộ làm trắng răng thân thiện, đơn giản cho người tiêu

dùng. Sản phẩm của Smilee gồm keo làm trắng răng hỗ trợ đèn LED.

- **Tubudd:** Tubuud là một nền tảng sáng tạo, hỗ trợ dịch vụ độc đáo và không giới hạn kết nối cá nhân du lịch tại Việt Nam với người dân địa phương.

- **Yeuladu:** Yeuladu là diễn đàn mở gồm hơn 450.000 thành viên với mục tiêu giáo dục giới tính và an toàn tình dục cho giới trẻ. Cộng đồng Yeuladu được hỗ trợ bởi hơn 30 chuyên gia, bác sĩ, nhà tâm lý học, luật sư...

- **Enmay:** Enmay cung cấp sản phẩm thay thế bao bì thân thiện với môi trường từ Mycellium. Enmay là công ty công nghệ sinh học đầu tiên ở Việt Nam ứng dụng công nghệ Mycellium trong sản xuất bao bì thân thiện với môi trường.

- **Medlink:** Medlink hướng tới mục tiêu thay đổi hệ thống phân phối thuốc tại Việt Nam bằng cách tạo ra nền tảng kết nối trực tiếp người tiêu dùng, các công ty sản xuất thuốc và các nhà thuốc trên cả nước.

Sau khi nhận được sự trợ giúp từ chương trình Mentorship, các đội tuyển lọt vào vòng chung kết đã lần lượt được gặp mặt những cố vấn uy tín, giúp họ hoàn thiện hơn các kỹ năng và kiến thức về khởi nghiệp như kỹ năng thuyết trình, các bước tiếp cận và kêu gọi vốn từ nhà đầu tư, kiến thức quản lý tài chính, nhân sự...

Đội ngũ giám khảo của vòng chung kết quốc gia

Đại diện Ban tổ chức tặng hoa cho các đội thi

năm nay bao gồm những gương mặt đã gắn bó với VietChallenge trong những năm qua, mang đến cho các đội những góp ý sâu sắc, góp phần hoàn thiện mô hình kinh doanh và phát triển sản phẩm.

Tại cuộc thi, các startup đã đội đã có phần thể hiện ấn tượng với những mô hình kinh doanh, giải pháp độc đáo, mang lại giá trị cho nhà đầu tư và người sử dụng. Các sản phẩm tham dự vòng chung kết được đánh giá là có nhiều tiềm năng để ứng dụng vào cuộc sống, mang lại nhiều giá trị thiết thực. Theo kết quả cuối cùng, 4 đội đạt kết quả cao nhất là: Emmay Team, Smilee Vietnam, Medlink, Tubudd. Trải qua 3 năm tổ chức, VietChallenge vinh dự trở thành một trong những thương hiệu cuộc thi

uy tín, hướng tới tầm nhìn trở thành cuộc thi có tỷ lệ sinh tồn của start-up cao nhất. Tại Việt Nam, năm nay là năm đầu tiên VietChallenge đồng hành với vai trò tư vấn của Viettel trong tổ chức cuộc thi Viettel Advanced Solution. Cuộc thi sẽ chọn thêm 3 đội xuất sắc từ nhánh thi Viettel Advanced Solution để cùng những đội mạnh nhất chọn ra từ vòng chung kết quốc gia tại Hà Nội và vòng bán kết quốc tế tại Boston tham gia đêm chung kết Viettel Challenge 2019 toàn cầu diễn ra tại Boston, Hoa Kỳ vào ngày 7/9.

Đội vô địch sẽ giành giải thưởng trị giá 25.000 USD, đội á quân sẽ được thưởng 5.000 USD và có 4 giải ba trị giá 2.000 USD mỗi giải./.

Ông Lý Đình Quân - Giám đốc SHi phát biểu tại chương trình

KHỞI ĐỘNG CHƯƠNG TRÌNH ƯƠM TẠO KHỞI NGHIỆP DU LỊCH 2019

Tạp chí Du lịch - Ngày 28/6/2019, Chương trình Khởi nghiệp Du lịch Việt Nam 2019 (Vietnam Tourism Startup, VTS2019) khai mạc chương trình ươm tạo. Đây là hoạt động thường niên do Songhan Incubator (SHi) xây dựng, tổ chức và vận hành từ năm 2017.

Khởi nghiệp du lịch là chương trình được tổ chức thường niên bởi SHi nhằm tuyển chọn các tài năng sáng tạo, ươm tạo cho các start up về du lịch. Từ chương trình này, một số dự án khởi nghiệp du lịch như Người Giữ Rừng, Tourist Master, Sách Chuyện Tay với những giải pháp thông minh trong du lịch đã đem đến 1 trải nghiệm cực kỳ thu hút và mới lạ, nâng cao hiệu quả ngành Du lịch tại các địa phương.

VTS2019 bắt đầu lan tỏa từ tháng 1/2019, qua

các vòng sát hạch đã tuyển chọn được 10/33 dự án miền Bắc chính thức bước vào giai đoạn ươm tạo hơn 4 tháng tại Hà Nội, bao gồm những dự án hứa hẹn nhiều tiềm năng, mang nhiều tính đột phá; hướng tới tạo ra các doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo với sản phẩm - dịch vụ - thị trường mới và động lực phát triển mới cho ngành Du lịch Việt Nam.

Phát biểu tại buổi lễ, ông Lý Đình Quân - Giám

đốc SHi cho biết: trong thời gian qua, SHi đã nỗ lực hình thành và lan tỏa một hệ sinh thái để giúp các dự án khởi nghiệp du lịch tiếp cận thành công nhanh hơn. Sau giai đoạn tìm kiếm ý tưởng, các dự án được hỗ trợ để ươm mầm và tăng tốc nhằm kết nối thị trường, thu hút vốn, vận hành hệ thống, triển khai và phát triển đội ngũ. SHi đã kết nối được mạng lưới giảng viên chuyên gia, cấp quốc gia, cấp khu vực, giảng viên từ các trường đại học, chuyên gia từ các trung tâm đào tạo tư vấn cùng hợp tác, chia sẻ để chung tay hỗ trợ thế hệ trẻ, để khởi nghiệp Việt Nam nhanh chóng hội nhập toàn cầu, góp phần thúc đẩy nền kinh tế Việt Nam phát triển nhanh và bền vững.

Một số dự án đáng chú ý được ươm tạo trong VTS2019 là SpaceNow - Ứng dụng kết nối không gian làm việc linh hoạt; Bánh bèo Chợ Đổ - chuỗi ẩm thực và quảng bá văn hóa; Devwork- thúc đẩy quy

trình tuyển dụng; Redsand - Giải pháp chăm sóc khách hàng và Marketing đa kênh trong lĩnh vực Food & Beverage (ngành thực phẩm và dịch vụ ăn uống)...

Cũng tại buổi lễ, đại diện SHi đã ký kết hợp tác với APEC Group và COGO. Trong đó hợp tác với APEC Group là bước đi quan trọng trong việc tìm kiếm và hỗ trợ phát triển cho các dự án khởi nghiệp về du lịch. Ông Nguyễn Quang Huy – Phó Tổng Giám đốc APEC Group cho biết: Với phương châm đồng hành để phát triển du lịch Việt Nam bền vững, APEC Group đã thành lập các quỹ với số vốn hơn 100 tỷ để hỗ trợ các dự án khởi nghiệp trong lĩnh vực du lịch, đặc biệt là các dự án về xử lý rác thải, nước thải, du lịch nông nghiệp, du lịch sinh thái và homestay...

CUỘC THI VỀ KHỞI NGHIỆP NÔNG NGHIỆP VỚI GIẢI THƯỞNG ĐẾN 220 TRIỆU

Một thế giới - Tất cả các thanh niên, sinh viên có ý tưởng khởi nghiệp sáng tạo lĩnh vực nông nghiệp đều có thể tham gia cuộc thi “Đổi mới sáng tạo trong sản xuất nông nghiệp công nghệ cao”.

Tất cả các thanh niên, sinh viên có ý tưởng khởi nghiệp sáng tạo lĩnh vực nông nghiệp đều có thể tham gia cuộc thi “Đổi mới sáng tạo trong sản xuất nông nghiệp công nghệ cao” với giải thưởng lên tới 220 triệu đồng.

Tất cả các thanh niên, sinh viên có ý tưởng khởi nghiệp sáng tạo lĩnh vực nông nghiệp đều có thể tham gia cuộc thi “Đổi mới sáng tạo trong sản xuất nông nghiệp công nghệ cao” với giải thưởng lên tới 220 triệu đồng do Sở Khoa học và Công nghệ TP.HCM bảo trợ.

Nhằm góp phần tăng cường khả năng kết nối các

nguồn lực và hỗ trợ thành lập các doanh nghiệp khởi nghiệp trong lĩnh vực nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao Trung tâm ươm tạo doanh nghiệp nông nghiệp, thuộc Ban Quản lý Khu nông nghiệp công nghệ cao TP.HCM (AHBI) vừa mới thông báo tiếp nhận hồ sơ các dự án tham gia cuộc thi “Đổi mới sáng tạo trong sản xuất nông nghiệp công nghệ cao” lần thứ 3, năm 2019.

Cuộc thi “Đổi mới sáng tạo trong sản xuất nông nghiệp công nghệ cao” sẽ nhận ý tưởng từ tất cả các bạn thanh niên, sinh viên các trường ĐH, CĐ, Học viện trên địa bàn TP.HCM và các tỉnh lân cận quan

tâm và có mong muốn khởi nghiệp, có ý tưởng hoặc sản phẩm khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo liên quan đến ngành nông nghiệp.

Các nhóm dự thi (không quá 3 thành viên/nhóm) phải trình bày được ý tưởng khởi nghiệp, xây dựng kế hoạch kinh doanh, kêu gọi vốn đầu tư cho hoạt động khởi nghiệp. Nhà Quán quân cuộc thi năm 2019 sẽ nhận phần thưởng tiền mặt lên tới 220 triệu đồng, Á quân sẽ nhận được 170 triệu đồng, 2 giải Ba mỗi giải trị giá 120 triệu đồng và 3 giải Khuyến khích mỗi

giải trị giá 10 triệu đồng.

Ban tổ chức cuộc thi sẽ bắt đầu nhận hồ sơ tham gia vòng sơ loại cuộc thi từ ngày 1-31.7. Vòng bán kết cuộc thi diễn ra trong tháng 9, vòng chung kết sẽ diễn ra vào tháng 10.

Hồ sơ đăng ký tham gia cuộc thi, các nhóm dự án có thể gửi về Văn phòng của AHBI tại số 499, đường Cách Mạng Tháng Tám, phường 13, quận 10 hoặc truy cập trực tuyến vào trang web <https://abi.com.vn/>.

DỰ ÁN ĐIỆN GIÓ VÌ CỘNG ĐỒNG

Một chiều mùa hè ở nơi xóm chài ở bãi giữa sông Hồng, giữa mênh mông sóng nước, xuất hiện những chiếc cánh quạt gió màu đỏ đang nhẹ nhàng xoay theo chiều gió... Ngoài việc đem lại cảm giác vui mắt bởi những màu sắc tươi mới, thì những quạt gió màu đỏ ấy còn tạo ra điện năng để thắp sáng những chiếc thuyền chài, đem lại nguồn điện quý giá cho người dân nghèo ven sông. Sau khi tìm hiểu, được biết người mang điện gió đến người dân xóm chài nơi đây chính là Kiến trúc sư Lê Vũ Cường, người có quan điểm khởi nghiệp đầy tính nhân văn - khởi nghiệp vì cộng đồng.

Lê Vũ Cường là kiến trúc sư, đồng thời là Giám đốc Công ty thiết kế nội thất xanh 1516 (Công ty 1516). Ngoài ra, anh còn đảm nhận vai trò là giảng viên khoa Kiến trúc của Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội (HUBT). Ngay từ khi còn là sinh viên trường Đại học Kiến trúc Hà Nội, Lê Vũ Cường đã đặc biệt quan tâm đến các dự án xanh giúp bảo vệ môi trường. Khởi nghiệp với công ty thiết kế nội thất xanh chính là mục tiêu anh đã áp ủ để phát triển sự nghiệp của mình. Trong hành trình đến

gần hơn với thiên nhiên, anh luôn tìm kiếm những vật liệu xanh, năng lượng xanh và câu chuyện đến với những chiếc quạt gió cũng là cơ duyên trên bước đường khởi nghiệp mà anh đã chọn.

Ý tưởng xuất phát từ năm 2016, trong một lần đi ra sông Hồng, Lê Vũ Cường rất ngạc nhiên khi thấy người dân không hề có điện để sử dụng. Vài tháng sau anh trở lại, mặc dù đã có điện lưới quốc gia nhưng qua chia sẻ của người dân, họ phải trả chi phí khá cao.

Hình ảnh về những chiếc thuyền tối leo lét trên sông năm 2016 cứ ám ảnh tâm trí của chàng KTS trẻ. Bên kia là một thành phố hiện đại, đèn điện rực sáng khắp phố phường, trung tâm thương mại đến từng ngõ ngách, ngôi nhà. Vậy mà cách đó chỉ vài bước chân nơi xóm chài nghèo, một ánh điện thắp sáng cũng là xa xỉ. Chứng kiến đời sống thiếu thốn ở mức tối thiểu trong giữa thế kỷ 21 này, Lê Vũ Cường đã nghĩ đến một ngã rẽ cho hành trình khởi nghiệp của mình, đó là ý tưởng áp dụng một mô hình điện gió để giúp những người nghèo đỡ đi phần nào tiền điện hàng ngày.

Nghĩ là làm, cuối năm 2016, Lê Vũ Cường chính thức thực hiện dự án dành riêng cho người nghèo. Sẵn có những kiến thức đã tích lũy về năng lượng xanh, anh đã tập hợp ekip tình nguyện sẵn sàng thực hiện dự án vì cộng đồng.

Lê Vũ Cường đã tập trung nghiên cứu và học hỏi các mô hình điện gió có quy mô nhỏ áp dụng trong các đô thị trên thế giới, tiếp đó đến xóm chài để khảo sát. Để xây dựng hệ thống điện gió xanh, Lê Vũ Cường đã tảo bạo nghĩ đến việc lợi dụng sức gió tự nhiên có được ở ven sông. Theo ước tính của các nhà khoa học, khu vực bãi giữa sông Hồng có tốc độ gió khoảng 3m/s, đạt yêu cầu triển khai mô hình năng lượng gió ở dạng nhỏ. Để giảm chi phí, anh cùng các bạn trong ekip tự mày mò nghiên cứu việc chế tạo ra mô tơ, bộ điều khiển... Yêu cầu đặt ra là những thiết bị này phải đảm bảo chất lượng nhưng giá thành thấp nên những bạn có kiến thức chuyên ngành điện được khuyến khích tham gia.

Những chiếc chạu màu đỏ, trắng như chong chóng làm cánh quạt là kết quả của việc tổng hợp lại từ các tiêu chí phù hợp với người dân xóm chài là: rẻ, sẵn có và dễ thay thế. Mô hình điện gió khá đơn giản bao gồm: Mô tơ, cột thép, pin năng lượng, hệ cánh gió, bộ điều khiển sạc, bình ắc quy, bóng đèn Led 9W. Ngoài ra, hệ thống tạo điện còn có thêm một tấm pin năng lượng mặt trời đặt trên mái thuyền để hỗ trợ cho quạt gió. Hệ thống điện gió do KTS Lê Vũ Cường hoạt động theo nguyên tắc, gió làm quay các cánh quạt từ đó làm trục mô tơ quay tạo ra điện. Lượng điện được lưu trong bình ắc quy và được sử dụng cho một bóng đèn Led 9W có độ sáng tương đương bóng đèn sợi đốt có công suất 60W.

Nhìn từ xa, những cánh quạt như những bông hoa bung nở trên mái nhà. Từ những vật dụng đơn giản, dễ lắp đặt, những tua bin này mang lại dòng điện xanh, chia sẻ với những mảnh đời nghèo khó và tạo ra cả tiềm năng khai thác năng lượng thân thiện

với môi trường.

Từ thành công ban đầu trên bãi giữa sông Hồng, Lê Vũ Cường đã mang điện gió đến với những vùng sâu, xa trên khắp dải đất hình chữ S. Chưa đầy hai năm, nhóm dự án thiện nguyện đã lắp đặt trên 200 cây điện gió cho người dân ở những vùng thiếu điện, từ những làng chài ven sông ở Ninh Bình, Nam Định đến những vùng biên giới hẻo lánh, hiểm trở ở Nghệ An, Phú Yên... Hơn cả, đó là tấm lòng thiện nguyện của nhóm. Với họ, không cần lòng tri ân, chỉ cần nhìn ánh mắt lấp lánh, nụ cười rạng rỡ của những người dân nghèo đã là niềm hạnh phúc lớn lao. Với những người già, phụ nữ, trẻ nhỏ... thứ ánh sáng đó thật kỳ diệu, thắp lên những niềm vui rất đời thường.

Nhớ lại những ngày đầu tiên triển khai dự án, Lê Vũ Cường và ekip đã xác định, đây là dự án vì cộng đồng nên không thể tạo ra doanh thu mà ngược lại còn phải cho đi rất nhiều... Khó khăn thì nhiều, nhưng có hai khó khăn mà nhóm đã phải nỗ lực rất nhiều để vượt qua. Thứ nhất, đó là nguồn nhân lực tình nguyện và còn thiếu chuyên môn. Thứ hai, đó là việc vận chuyển trang thiết bị đến vùng sâu, vùng xa vô cùng khó khăn.

Vượt qua tất cả những thách thức đó, với Lê Vũ Cường và ekip, đó là trách nhiệm mà anh tự xây dựng vì cộng đồng, vì người nghèo. Chi phí tạo ra tua bin gió, Lê Vũ Cường đã trích từ nguồn lợi nhuận của công ty 1516. Người dân không mất khoản tiền nào để có được nguồn điện gió này.

Lê Vũ Cường bồi hồi chia sẻ: “Chúng mình chưa bao giờ cảm thấy chán nản hay muốn bỏ cuộc vì đây là một công việc ý nghĩa. Mỗi khi hoàn thành một cây quạt gió tại những nơi vùng sâu, vùng xa thì đó là động lực để chúng mình cố gắng lắp đặt thêm nhiều thiết bị hơn nữa và ở vùng còn nghèo khó hơn nữa...”

Dự án của Lê Vũ Cường đã đạt được nhiều giải thưởng dành cho khởi nghiệp. Quỹ Live And Learn

VIETNAM INTERNET FORUM 2019

#DIGITALFORUM

20-21 March

Đại sứ Thụy Điển Pereric Hogberg (ngoài cùng bên trái) trao giải nhất cho kiến trúc sư Lê Vũ Cường (chính giữa). Ảnh: Vietnam+

Việt Nam, tổ chức Plan tại Việt Nam và cơ quan phát triển Australia đã hỗ trợ kinh phí cho dự án. Đây cũng là dự án được nhiều đơn vị trong và ngoài nước quan tâm, đánh giá cao và đang xây dựng kế hoạch hỗ trợ cụ thể.

Từ khi lắp đặt đến nay, KTS Lê Vũ Cường vẫn thường xuyên trở lại những điểm đã triển khai để hỗ trợ, kiểm tra, bảo hành hoàn toàn miễn phí cho người dân. Anh sẽ tiếp tục tìm tòi, nghiên cứu cho mô hình này để tìm kiếm vật liệu tốt hơn nữa để có thể tăng công suất kết nối, tạo ra nguồn điện mạnh hơn sử dụng cho nhiều thiết bị khác như quạt, ti vi, tủ lạnh, nồi cơm điện....

Theo báo cáo của Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội, trong tương lai vẫn còn khoảng 600 nghìn người dân vùng sâu, vùng xa ở Việt Nam thiếu điện. Do vậy, mục tiêu tiếp theo của Lê Vũ Cường là có thể

cũng cấp cho những hộ dân này để tương lai gần, tại Việt Nam hầu hết mọi người sẽ có điện sử dụng.

Từ những vật dụng đơn giản mà người dân yêu mến gọi là “những cánh chong chóng” đã tạo ra điện, thấp sáng những mái nhà đơn sơ. Những dự án khởi nghiệp của những người Việt trẻ như Lê Vũ Cường không chỉ hướng đến kinh tế mà còn bù đắp cho những thiếu thốn của người dân nghèo. Việc tạo thêm nguồn điện sạch cho người dân từ các nguồn lực xã hội hóa sẽ góp phần thay đổi nhận thức của cộng đồng về việc sử dụng năng lượng nói riêng và bảo vệ môi trường nói chung - một xu hướng đang được khuyến khích trong cộng đồng khởi nghiệp hiện nay bởi họ khởi nghiệp không chỉ để làm giàu cho bản thân mà còn giảm bớt những gánh nặng cho cộng đồng và xã hội.

Minh Phượng

CHÍNH PHỦ BLOCKCHAIN - HẠ TẦNG THẾ HỆ MỚI CỦA THẾ KỶ 21? (P1)

Hiện nay, trên thế giới có hơn 100 dự án chuyển đổi các hệ thống chính phủ bằng blockchain (chuỗi khối) đang được thực hiện tại hơn 30 quốc gia. Vậy, điều gì khiến các nước nhanh chóng bắt tay vào các dự án blockchain?

RẤT NHIỀU DỰ ÁN BLOCKCHAIN ĐƯỢC CHÍNH PHỦ CÁC NƯỚC THỰC HIỆN

Có rất nhiều dự án blockchain đang được thực hiện ở nhiều nước. Hơn nữa, tốc độ mở rộng của các dự án này cũng rất đáng kinh ngạc. Ví dụ, Estonia sử dụng công nghệ blockchain để phát hành Căn cước điện tử. Ngoài ra, hệ thống bỏ phiếu điện tử dựa trên blockchain đang được xây dựng ở nhiều nước bao gồm Ukraine, Estonia và Úc. Honduras và Gruzia đang thử nghiệm đưa công nghệ blockchain vào quản lý đăng ký địa chính. Mỹ đang nghiên cứu kết

hợp công nghệ blockchain để ghi lại và chia sẻ thông tin y tế, còn Vương quốc Anh đang theo đuổi nghiên cứu và phát triển ứng dụng công nghệ blockchain vào các dịch vụ công. Trung Quốc công bố kế hoạch xây dựng “Thành phố Blockchain” dựa trên công nghệ blockchain. Ngoài ra, hơn 100 dự án blockchain khác đang được tiến hành tại hơn 40 quốc gia trên thế giới. IBM báo cáo năm 2018, có 9 trên 10 chính phủ đầu tư vào các dự án Blockchain. Bảng 1 trình bày một số dự án tiêu biểu được các chính phủ thực hiện.

BẢNG 1. MỘT SỐ DỰ ÁN BLOCKCHAIN TIÊU BIỂU CỦA CHÍNH PHỦ

Quốc gia	Dự án	Tình trạng
Úc	Sở giao dịch chứng khoán Úc (ASX) thông báo họ sẽ sử dụng công nghệ blockchain để giải quyết các giao dịch bằng cách thay thế Hệ thống đăng ký điện tử, Clearing House, hay còn gọi là CHESSE.	Được công bố vào tháng 12/2017 và dự kiến hoạt động vào cuối năm 2010.
Trung Quốc	Hệ thống quản lý quỹ an sinh xã hội	Tuyên bố vào năm 2016
	Định giá thế chấp trên blockchain	Tuyên bố vào năm 2016
	Hệ thống lưu ký tài sản dựa trên Blockchain(PSBC)	Thực hiện thành công hơn 100 giao dịch kinh doanh thực sự trên blockchain kể từ khi hệ thống đi vào hoạt động vào tháng 10 năm 2016
	Dự án thành phố Blockchain (của Tập đoàn Wanxiang)	Được Tập đoàn Wanxiang công bố vào năm 2016 với sự hậu thuẫn của chính phủ.
Pháp	Chính phủ thông qua nhiều quy định mới cho phép ngân hàng và các công ty fintech thiết lập các nền tảng blockchain cho giao dịch chứng khoán chưa niêm yết.	Tuyên bố vào tháng 12/2017
Singapo	Thanh toán liên ngân hàng xuyên biên giới	Dự án giai đoạn “bằng chứng khái niệm” được đề xuất vào năm 2016.
Thụy Điển	Thử nghiệm công nghệ hợp đồng thông minh blockchain cho lĩnh vực địa chính	Thử nghiệm vào đầu năm 2017
Vương quốc Anh	Bộ Lao động và Hưu trí đã thử nghiệm một thí nghiệm trong đó một hệ thống blockchain được sử dụng để sắp xếp thanh toán phúc lợi.	Được công bố vào tháng 7/ 2016 và hoàn thiện thành công hệ thống khung.
	Blockchain với vai trò là dịch vụ ở mỗi cơ quan chính phủ.	Có từ tháng 8/2016
	Tiền kỹ thuật số dựa trên Blockchain	Cơ quan Quản lý Tài chính cho phép startup Blockchain Tramonex phát hành tiền kỹ thuật số
	Hệ thống thanh toán dựa trên Blockchain giữa các ngân hàng	Công bố vào năm 2017
Mỹ	Dự án thí điểm trao đổi an toàn dữ liệu y tế cá nhân trực tuyến.	Hợp đồng hai năm cho thử nghiệm được công bố vào năm 2016
	Phê duyệt kế hoạch phát hành cổ phiếu thông qua blockchain Bitcoin (Ủy ban Chứng khoán và Giao dịch).	Công bố vào năm 2015
	Dự luật hợp pháp hóa hợp đồng thông minh blockchain của bang Arizona	Chính thức trở thành luật của bang vào tháng 3/2017
	Thống đốc Delaware đã chính thức ký dự luật hợp thức hóa các thực thể sử dụng blockchain để giao dịch chứng khoán và lưu trữ hồ sơ.	Được công bố vào tháng 7/2017
	Illinois ra mắt thí điểm blockchain để số hóa Giấy khai sinh	Được công bố vào tháng 8/2017

Vậy lý do khiến các quốc gia nhanh chóng bắt tay thực hiện các dự án blockchain là gì? Có nhiều lý do, nhưng trong đó một lý do quan trọng nhất đó là do công nghệ blockchain liên quan trực tiếp đến tổ chức xã hội. Không giống các công nghệ khác, cơ chế đồng thuận tạo thành cốt lõi của blockchain. Thông thường, đồng thuận không thuộc địa hạt của máy móc mà thuộc về con người. Tuy nhiên, blockchain hoạt động thông qua một thuật toán đồng thuận với sự can thiệp của con người. Thuật toán đồng thuận hoạt động khi blockchain quyết định dữ liệu nào được coi là đích thực và do đó được lưu trữ trong chuỗi khối. Blockchain có cấu trúc trong đó tất cả những người tham gia đều có thể xác thực dữ liệu và lưu trữ phiên bản gốc đã được xác minh của dữ liệu.

Do đó, một khi dữ liệu được xác nhận, điều đó đồng nghĩa với sự đồng thuận được tạo ra và dữ liệu được lưu trữ trong chuỗi khối, vì thế nó không thể được sửa đổi hoặc giả mạo. Blockchain là một công nghệ ưu việt có khả năng tạo ra một hệ thống chống giả mạo và bất biến. Do đó, blockchain là một công nghệ tối ưu để sử dụng cho dữ liệu công vốn không thể được làm giả mạo. Tuy nhiên, blockchain không chỉ đơn giản là một kỹ thuật lưu trữ dữ liệu. Với tính năng hợp đồng thông minh đi kèm, công nghệ blockchain còn có tiềm năng thay thế những tổ chức xã hội hiện thời.

BLOCKCHAIN - CÔNG NGHỆ XÃ HỘI

Để hiểu được khái niệm “công nghệ xã hội”, trước hết nên phân biệt hai dạng công nghệ: “công nghệ vật lý” và “công nghệ xã hội”. Để bổ sung cho công nghệ vật lý, vốn liên quan tới việc chuyển hóa và biến đổi vật chất bằng cách sử dụng kiến thức khoa học và kỹ thuật, còn có một dạng công nghệ nữa mà một số nhà nghiên cứu gọi là “công nghệ xã hội”. Khái niệm “công nghệ xã hội” do hai nhà nghiên cứu Richard Nelson và Katherine Nelson [1] đưa ra để phân biệt công nghệ vật lý với công nghệ xã hội. Nói

ngắn gọn, công nghệ xã hội được định nghĩa là những phương thức để giao tiếp, hợp tác, thỏa hiệp và tạo sự đồng thuận với người khác. Công nghệ xã hội bao gồm phân công lao động, thể chế xã hội và quá trình ra quyết định trong cộng đồng. Công nghệ xã hội đề cập đến công nghệ tác động trực tiếp đến cấu trúc của xã hội, các hệ thống, quan hệ xã hội và tương tác cá nhân.

Tuy nhiên, công nghệ vật lý và công nghệ xã hội cũng đan xen. Công nghệ vật lý ảnh hưởng đến công nghệ xã hội và cho phép xây dựng công nghệ xã hội mới. Ví dụ, công nghệ Internet cho phép mọi người giao tiếp với nhau ngay lập tức, không phụ thuộc vào vị trí vật lý của họ. Do đó, nhiều nhà khoa học đã nỗ lực phát triển các công nghệ vật lý chưa từng có để cải thiện các công nghệ xã hội hiện có hoặc để tạo ra một công nghệ xã hội mới. Blockchain chính là một trong những trường hợp như vậy. Lý do khiến blockchain được dự kiến sẽ làm thay đổi tổ chức xã hội là vì công nghệ này có thể thay thế vai trò của các công nghệ xã hội hiện tại bao gồm cả bộ máy công chức, một hình thức tổ chức công phu và thống trị nhất trong xã hội hiện đại.

BLOCKCHAIN ĐẢM BẢO SỰ TIN CẬY TRONG XÃ HỘI

Các nhà nghiên cứu xác định 3 guồng máy tin cậy trong lịch sử loài người, cho phép con người tin tưởng và kết hợp với nhau. Thứ nhất là hệ thống danh tiếng, thứ hai là nhà nước bao gồm chính phủ và bộ máy công quyền. Guồng máy tin cậy thứ ba được xác định chính là công nghệ blockchain.

Công nghệ Blockchain đảm bảo niềm tin giữa các cá nhân ẩn danh. Một số nhà nghiên cứu cho rằng blockchain là công nghệ tạo ra xã hội ngang hàng (peer-to-peer) thực sự. Tương tác giữa con người trong thế kỷ 21 rất có thể được dàn xếp bởi công nghệ thay vì giao tiếp mặt đối mặt. Vì vậy, ngang hàng trong thế kỷ 21 có nghĩa là tương tác của các

Blockchain makes open government possible

cá nhân được dàn xếp không phải bởi người khác, công ty khác hoặc tổ chức khác mà bằng công nghệ. Do đó, “ngang hàng” trong thế kỷ 21 có thể được chuyển thành “tương tác con người do công nghệ dàn xếp”. Có thể nói rằng thời đại của blockchain là khi con người (ngang hàng) kết nối và tương tác với nhau bằng công nghệ tin cậy.

Với sự xuất hiện của công nghệ blockchain, vai trò của nhà nước và chính phủ hoạt động như một cỗ máy tin cậy cho tới nay bị buộc phải thay đổi và chế

độ hoạt động của bộ máy công quyền cũng sẽ phải biến đổi.

Phuong Anh

(Tóm lược từ Blockchain government - a next form of infrastructure for the twenty-first century, Journal of Open Innovation: Technology, Market and Complexity, 2018)

[1] Nelson, R.R. & Nelson, K. (2002) “Technology, institutions, and innovation systems”, *Research Policy*.

DỊCH VỤ ƯƠM TẠO DOANH NGHIỆP ẢO (P1)

Một lợi thế thường được trích dẫn của phương pháp ươm tạo doanh nghiệp thông thường (với những doanh nghiệp ươm tạo hoạt động trong phạm vi một tòa nhà) đó là sự tương tác trực tiếp là một công cụ mạnh mẽ để tạo ra tri thức và các mạng lưới giữa các doanh nhân khởi nghiệp. Tuy nhiên, ươm tạo theo cách thông thường cũng có một số nhược điểm. Phương pháp ươm tạo này cần nhiều vốn, phạm vi tương tác bị giới hạn trong không gian văn phòng và các doanh nghiệp khởi nghiệp hoạt động trong khu vực địa lý này. Hơn nữa, không gian được cung cấp bởi vườn ươm có thể không phù hợp với nhu cầu của tất cả các doanh nghiệp khởi nghiệp. Trong khi đó, các vườn ươm doanh nghiệp ảo (Virtual business incubator) cung cấp các dịch vụ vượt ra ngoài phạm vi của một tòa nhà.

Quan điểm truyền thống về ươm tạo doanh nghiệp luôn chú trọng vào việc cung cấp cơ sở vật chất như văn phòng và/hoặc không gian phòng thí nghiệm với quyền tiếp cận các nguồn hỗ trợ kinh doanh khác. Tuy nhiên, đối với một số doanh nghiệp, đặc biệt là trong giai đoạn đầu phát triển, không gian tại cơ sở ươm tạo và cơ sở vật chất có thể không cần đến. Đối với các loại hình doanh nghiệp khác như doanh nghiệp công nghệ cao hoạt động trong môi trường quốc tế, không gian ươm tạo gói gọn trong các tòa nhà có thể quan trọng nhưng việc tiếp cận các dịch vụ ảo có thể cũng quan trọng không kém về khía cạnh cung cấp kiến thức chuyên môn mà các vườn ươm doanh nghiệp địa phương của họ không có sẵn. Do đó, cần có sự thay đổi mô hình ươm tạo doanh nghiệp:

Nhu cầu ươm tạo nên được coi là một quá trình chứ không phải là một địa điểm và dịch vụ ươm tạo, dù là truyền thống hay ảo, nên được điều chỉnh để đáp ứng nhu cầu của khách hàng ở các giai đoạn phát triển kinh doanh khác nhau của họ. Các dịch vụ ươm tạo ảo có thể được cung cấp như một phần của bộ dịch vụ ươm tạo toàn diện (bao gồm cả không gian ươm tạo truyền thống) hoặc như một giải pháp

độc lập cung cấp quyền tiếp cận các dịch vụ ươm tạo trong khu vực hoặc một phần của cộng đồng để tận dụng được tất cả các lợi thế của các cơ sở ươm tạo truyền thống. Trong trường hợp các thách thức về địa lý hoặc không gian có hạn giới hạn số lượng doanh nghiệp có thể được ươm tạo, các dịch vụ ảo giúp cho các cơ sở ươm tạo có thể mở rộng phạm vi của họ tới các doanh nghiệp yêu cầu các loại hình dịch vụ ươm tạo khác. Các dịch vụ ảo cũng phù hợp hơn ở một số xã hội nhất định, ví dụ như trong các xã hội theo chế độ nam quyền, nơi phụ nữ có thể khó rời khỏi nhà để tập trung vào các dự án kinh doanh của họ.

Vườn ươm doanh nghiệp ảo cho phép một doanh nghiệp sử dụng các dịch vụ của vườn ươm mà không cần phải có mặt tại cơ sở ươm tạo thông qua các công cụ trực tuyến và các dịch vụ tư vấn từ xa. Các vườn ươm ảo cũng có thể ươm tạo một số lượng doanh nghiệp lớn hơn nhiều trên một khu vực địa lý mở rộng.

Tuy nhiên, ươm tạo doanh nghiệp ảo là một công cụ tìm kiếm mô hình kinh doanh. Đối với các cơ sở ươm tạo thông thường, nguồn thu nhập chính là tiền thuê mặt bằng kinh doanh, nhưng hình thức thu nhập

này không tồn tại các cơ sở ươm tạo doanh nghiệp ảo. Một số mô hình ươm tạo doanh nghiệp ảo đang nổi lên là "dịch vụ cầm tay chỉ việc" (hand-holders), thúc đẩy mạng lưới (network boosters) và cung cấp vốn hạt giống (seed capital providers).

ĐỊNH NGHĨA "ẢO"

"Ảo" (Virtual) thường được xem là đồng nghĩa với "điện tử" (electronic) hoặc trực tuyến (online), mặc dù trong bối cảnh ươm tạo doanh nghiệp, nghĩa này không bao quát đầy đủ được ý nghĩa của thuật ngữ. Thay vào đó, trong bối cảnh ươm tạo doanh nghiệp, "ảo" là từ viết tắt của "không phải nhà" (not brick and mortar) đề cập đến sự khác biệt giữa hai mô hình ươm tạo. Một vườn ươm "truyền thống" nơi các doanh nghiệp ươm tạo hoạt động trong phạm vi một tòa nhà cung cấp những dịch vụ trong phạm vi các bức tường của tòa nhà ươm tạo và sử dụng sự tương tác trực tiếp tại vườn ươm như một công cụ để cải thiện kết quả ươm tạo. Dịch vụ ươm tạo ảo không bị ràng buộc bởi một tòa nhà hay bất kỳ ràng buộc địa lý nào khác; các dịch vụ ươm tạo ảo được cung cấp cho một nhóm người dùng phân tán.

Trong cả hai trường hợp, cách thức ươm tạo có thể hoặc không dựa trên công nghệ thông tin và truyền thông (CNTT-TT) (như email, điện thoại hay các công cụ trực tuyến). Trong hầu hết các trường hợp, các dịch vụ này có các yếu tố của cả hai loại hình ươm tạo: một cộng đồng trực tuyến gặp gỡ thường xuyên trong một không gian vật lý hoặc một kế hoạch cố vấn được thực hiện thông qua các cuộc gặp gỡ trực tiếp cũng như dựa trên CNTT-TT.

infoDev (Information for Development Program) trong Hướng dẫn đào tạo của mình "Module 11 - Thiết lập dịch vụ ảo" sử dụng ba định nghĩa để làm rõ hơn về "ươm tạo doanh nghiệp ảo". Tổ chức này đưa ra các thuật ngữ "**ươm tạo ảo**" (virtual incubation), dùng để chỉ các dịch vụ ươm tạo được thực hiện trực tuyến, không có các tòa nhà ươm tạo; "**tương**

tác ươm tạo ảo" (outreach virtual incubation) đề cập đến các dịch vụ được cung cấp cho các doanh nghiệp ươm tạo không đặt tại cơ sở ươm tạo; và "**ươm tạo ảo vệ tinh/mạng lưới**" (satellite/networked virtual incubation) đề cập đến các cơ sở ươm tạo truyền thống (các vệ tinh) được liên kết với cơ sở ươm tạo chính để được cơ sở ươm tạo chính này cung cấp các dịch vụ ươm tạo ảo. Để nắm bắt toàn bộ phạm vi của cái được gọi là "ươm tạo doanh nghiệp ảo", cần phân biệt các khái niệm dịch vụ ảo với công cụ ảo:

Khái niệm dịch vụ ảo. Khái niệm dịch vụ ươm tạo ảo đề cập đến dịch vụ được cung cấp cho các doanh nghiệp ươm tạo không có mặt tại vườn ươm hoặc các dịch vụ được cung cấp bởi các nhà cung cấp dịch vụ không có sự hiện diện tại vườn ươm. Khái niệm "dịch vụ không ảo" yêu cầu nhà cung cấp dịch vụ và (những) người dùng phải có mặt tại địa điểm ươm tạo doanh nghiệp.

Công cụ ảo: Công cụ ảo đề cập đến cách cung cấp dịch vụ cho các doanh nghiệp ươm tạo không có sự hiện diện tại cơ sở ươm tạo, nơi mà nhà cung cấp dịch vụ và người nhận dịch vụ không cần phải ở cùng một vị trí vật lý.

Tóm lại, thuật ngữ "ảo" được sử dụng để chỉ sự độc lập về vị trí.

ĐỊNH NGHĨA ƯƠM TẠO DOANH NGHIỆP ẢO

Khái niệm ươm tạo doanh nghiệp cũng được định nghĩa một cách không chặt chẽ trong nhiều công bố khoa học và nó liên quan về mặt khái niệm với nhiều hệ thống và chương trình hỗ trợ kinh doanh khác. Có rất nhiều định nghĩa khác nhau về những gì được hiểu là "ươm tạo doanh nghiệp", cho thấy sự đa dạng của các phương pháp tiếp cận hiện nay.

InfoDev định nghĩa ươm tạo doanh nghiệp như sau. Quá trình ươm tạo doanh nghiệp là một "quá trình phát triển kinh tế, xã hội, kinh doanh, công và/hoặc tư nhân được thiết kế để **nuôi dưỡng các**

doanh nghiệp từ giai đoạn ý tưởng đến các doanh nghiệp khởi nghiệp và thông qua **một chương trình hỗ trợ kinh doanh toàn diện**, giúp họ thiết lập và thúc đẩy tăng trưởng và thành công". Định nghĩa này nhấn mạnh thực tế rằng việc ươm tạo doanh nghiệp là việc hỗ trợ các doanh nghiệp khởi nghiệp bằng "gói dịch vụ đi kèm", tức là một tập hợp các dịch vụ mang lại sự kết hợp các lợi ích.

Một số định nghĩa khác đi sâu vào chi tiết hơn, mô tả các loại hình dịch vụ. Chẳng hạn như theo Von Zedtwitz (2003), một cơ sở ươm tạo doanh nghiệp cung cấp ít nhất bốn trong số năm loại hình dịch vụ sau đây:

1. Tiếp cận tài nguyên vật lý (ví dụ: Không gian văn phòng, nội thất)

2. Dịch vụ hỗ trợ văn phòng (ví dụ: dịch vụ thư ký, xử lý thư)

3. Tiếp cận các nguồn tài chính (ví dụ: đầu tư mạo hiểm)

4. Hỗ trợ doanh nhân khởi nghiệp (ví dụ: đào tạo, huấn luyện, cố vấn)

5. Tiếp cận mạng lưới (ví dụ: quyền tiếp cận nhân viên, khách hàng, nhà cung cấp chủ chốt).

Mặc dù nhiều cơ sở ươm tạo thực sự cung cấp các dịch vụ như trên, sự nhấn mạnh vào các dịch vụ văn phòng và tài nguyên vật lý hiếm khi là một tính năng nổi trội, do đó, nhiều cơ sở ươm tạo không đủ điều kiện dựa trên định nghĩa này, trong khi đủ điều kiện theo định nghĩa của InfoDev .

Nhìn chung, ươm tạo doanh nghiệp phải đáp ứng các tiêu chí sau:

-Nhiệm vụ hỗ trợ các hoạt động kinh doanh mới; các cơ sở ươm tạo thường tập trung vào những doanh nghiệp mới bắt đầu, mặc dù ở các giai đoạn tăng trưởng khác nhau - có thể là những doanh nghiệp khởi nghiệp, nhưng cũng có thể là những doanh nghiệp "tăng tốc" hay các doanh nghiệp được thành lập gần đây. Ngoài ra, trong một vài trường

Một số vườn ươm doanh nghiệp ảo và các nhà cung cấp dịch vụ ảo

• **3ie (Chi Lê):** Viện đổi mới và khởi nghiệp quốc tế 3ie hỗ trợ các doanh nhân khởi nghiệp nâng cao năng lực để phát triển ý tưởng thành kế hoạch kinh doanh và tiếp tục thành một doanh nghiệp chính thức. 3ie nhắm đến sinh viên đại học cũng như các doanh nhân khởi nghiệp khác, những người có thể ở trong hoặc ngoài trường. Ngoài hỗ trợ kỹ thuật, 3ie còn quản lý và giải ngân các khoản tài trợ cho các doanh nghiệp khởi nghiệp. Viện 3ie, được Đại học Técnica Federico Santa María thành lập năm 2001, có trụ sở tại Valparaíso, Chile; một khu vực đôi khi cũng được quảng bá là "Thung lũng Silicon của Mỹ Latinh".

• **BiD Network (Hà Lan):** BiD Network (Business in Development) hỗ trợ khởi nghiệp, tăng trưởng và tài trợ cho các doanh nghiệp vừa và nhỏ ở các nước đang phát triển. BiD Network chủ yếu tổ chức các cuộc thi kế hoạch kinh doanh (Thử thách BiD), đào tạo doanh nhân khởi nghiệp cho các nhà tài chính và liên kết các nhà đầu tư (thiên thần) và doanh nhân với một kế hoạch kinh doanh sẵn sàng về tài chính. Hầu hết các dịch vụ được cung cấp trực tuyến và thông qua các sự kiện. Mạng lưới BiD, được thành lập ở Hà Lan vào năm 2004, hiện đang hoạt động với các đối tác quốc gia ở Philippines, Jordan, Kenya, Liberia, Tanzania, Uganda, Argentina, Bolivia, Colombia, Ecuador, Mexico và Peru. Năm 2011, BiD Network cũng khởi xướng các hoạt động tại Burundi, Liberia, Kosovo, Rwanda và Palestine.

• **BusinessLink.gov.uk (Anh):** Business Link là tài nguyên trực tuyến chính của chính phủ Anh dành cho doanh nghiệp. Trang web chứa thông tin cần thiết, hỗ trợ và dịch vụ của chính phủ cho các doanh nghiệp thuộc mọi quy mô. Trang web Businesslink.gov.uk được ra mắt vào năm 2004 để hỗ trợ các dịch vụ tư vấn khu vực của Business Link. Trong ba năm qua, nội dung của 175 trang web của chính phủ đã chuyển sang businesslink.gov.uk, cùng với việc bổ sung hơn 100 công cụ tương tác và 2.000 hướng dẫn.

hợp, đây có thể là các doanh nghiệp đã phát triển ổn định đổi mới sáng tạo mô hình kinh doanh của họ hoặc bắt đầu một hoạt động mới, sáng tạo. Các cơ sở ươm tạo tập trung vào các khách hàng khác nhau tùy thuộc vào các giai đoạn tăng trưởng trong đó các doanh nghiệp được ươm tạo.

- **Gói dịch vụ toàn diện** giải quyết tất cả các nhu cầu chính được quan sát của nhóm ươm tạo mục tiêu được lựa chọn; gói này ví dụ: tập trung vào một dịch vụ hay cung cấp nhiều loại dịch vụ khác nhau tùy thuộc vào nhu cầu của nhóm mục tiêu.

- Các vườn ươm doanh nghiệp ảo là nơi mà một số hoặc hầu hết **gói dịch vụ là ảo** (tức là không phụ thuộc vào vị trí) theo thiết kế và/hoặc **được phân phối (một phần) bằng các công cụ ảo**.

Dựa trên những điều trên, "*vườn ươm doanh nghiệp được định nghĩa là nhà cung cấp dịch vụ cung cấp gói dịch vụ toàn diện (nhiều hơn một) được thiết kế để hỗ trợ, tạo điều kiện và thúc đẩy sự phát triển*

của các doanh nghiệp khởi nghiệp. Một vườn ươm doanh nghiệp ảo thực hiện điều này với các dịch vụ và công cụ - ít nhất là ở một mức độ đáng kể - độc lập với vị trí của nhà cung cấp dịch vụ và/hoặc người dùng các dịch vụ này".

Một số vườn ươm không coi mình là vườn ươm doanh nghiệp (ví dụ: các tổ chức định hướng vào tài trợ giai đoạn hạt giống), mà là các nhà cung cấp dịch vụ. Tuy nhiên, vì các khái niệm và/hoặc công cụ dịch vụ của họ phần lớn là ảo, bài học và hiểu biết của họ có thể được sử dụng cho các vườn ươm doanh nghiệp như là một sự bổ sung cho gói dịch vụ hiện tại của họ.

Nguyễn Lê Hằng

Tài liệu tham khảo:

InfoDev report: Lessons learned from virtual business incubation, 2011

InfoDev, Module 11. Setting-Up Virtual Services